

(Gerisi arka sayfada)

Y e n i ş a ı r

Abidin Dino

Tanzimattan önce tekkeye, saraya, beylere kapılmış şair, tanzimat ertesini, saraya karşı koyabilmek için muhalif prenslere, pasalara, azınlık sarrafına sirtını dayamıştı. Kavgaçan kaçınanların ileri gelenlerine bir sefalet, bir devlet memurluğu bahşedildi. Cumhuriyet devrinin de kendine göre sefir - şair, mebus - şairleri olmuştur. C. H. P. nin, tek parti baskısına boyun eğmeyenler de vardı. Sanatlarını doğrudan doğruya halkın hizmetinde bilenler, sanat tarhimizini yep yeni bir çağın açtılar. Bu sanatçılar ne padişah ihsanı, ne Mustafa Fazıl maası, ne Sarraf Zarifi sermayesi, ne sefir pa-yesi, ne mebusluk ödeneği tanınmışlardır. Bu sanatçılar Evliya Çelebi'nin bahsettiği, Kadaskar alayında kasideler okuyarak geçen sekiz yüz aded "esnaf - şairan" dan değillerdi. Görünüşte tek başına, aslında bütün milleti ile birlik, yep yeni şair, gerçek vatansever şair ortaya çıkmıştır. Orhan Veli bu bakımdan yeni çağ şairlerinden biridir. Orhan Veli düşünan bildikler ne karşı olduğu kadar içinde de uzun süren zorlu bir savaşa girmiş, düşünce ve sanatını halka, yabancı unsurlardan ayıklamaya çalışmıştır. Bir yandan katıksız bir halk dili kullanmak, halk şair geleneğinin yenileşmesini sağlamak, öte yandan yerleşmiş düzme şairanelikle didişmek, kahlplasmış, donmuş duygu ve düşüncelerden şairi ayıklamak Orhan Veli'nin başlangıçta (ikinci dünya savaşı ertesine kadar) en büyük kaygısı olmuştur.

Keskin bir sınır çizmek mümkün olmasa bile, denilebilir ki bundan sonra Orhan Veli'nin sanat endişeleriyle topluma ait düşünceleri git gide bütünleşmeye doğru g'lmıştır.

Kişî duyguları, avareler, şehir artıkları yerine, çalışanların, sıkıntı içinde bulunan halkın duyguları şiirinde gün be gün daha önemli bir yer tutmuştur:

Denizlerimiz var güneş içinde,
Ağaçlarımız var yaprak içinde,
Sabah akşam gider geliriz,
Denizlerimizle ağaçlarımız arasında,
Yokluk içinde.

(Yenisî - içinde - sayfa 10)

Orhan Veli çalışan insanlar arasında, keflmelerle çalışan bir insan olarak yer aldı.

Ama hepiniz, hepiniz...
Hepiniz geç'ra derd'nde.
Bir ben miyim key'f ehli iç'nizde?
Bakmayın gün olur ben de
Bir ş'ir söylerim belki s'izlere dair
Elime üç beş kuruş geçer
Karnım doyar benim de.

(Karşı - Galata Köprüsü)

Orhan Veli yığıtçe safını seçti: Yobazlığa, ırkçılığa, inkılâp düşmanlığına karşı komak için kendini cömertce harcadı. Neden açıkça söylenmesin? Tek serveti, sevdiği bir kaç yağhboya resmi satarak, yemekten giymekten geçerek işine devam etti. Çeşitli curnallara, hapis tehditlerine kulak asmadan, yılmadan dergisini çıkardı. Hem de nasıl, bir halk tür-küşü söylemesine.

Canı acısa bile gülümsemesini bilen, hayata bağlı, kavgasından dönmez bir şairdir Orhan Veli. Mücadelesinde olduğu kadar şiirindeki başlıca davranış da bu değıl mi?

Bu düzen böyle mi gidecek
Pireler filleri yutacak
Yedi nüfuslu haneye
Üç buşuk tay'ın yetecek

(Karşı - Pirelli Şiir)

Bir bakıma ne kadar yalnız, bir bakıma ne kadar kalabalık bir dünyada yaşadı Orhan Veli.

Şair Orhan Veli

(Başı 1 inci Sayfada)

sonra, ama ben bu değılim, gerçek şair bu değıldir edasıye, yine aynı değıde, seğılinden muhtevasına kadar her seğısyle bir kollarını sığır-tan hepyeni şiirler yayınladı. Vezinli çafiyeli şiirlerinde hece vezninin inçeliklerini az çok bilen ve daha ziyade lirizme meyil eden bir virtuose olarak tanıdığımız Orhan Veli, "Robenson, insanlar, bayram... ilâh." gibi yeni şiirlerinde, şiir sanatının o zamana kadar belenmiş kurallarından hiç haberi olmayan, suur altı sayıklamaları olduğu gibi kağıda dökün bir çocuk şair hüviyetiyle karşımıza çıkıyordu. İnsan bu şiirleri okurken bir çocuk bahçesinde geziyormuş gibi günlük tasaların-dan, büyük ve terietici meselelerin-den sıyrılarak çember çevirdiği o güzelim günlerde sanıyordu kendini. Okuyucuda böyle bir vehim yaratmak bir şair için az başarı değıldir. Aynı zamanda bu şiirlerde okuyucuya dilini çıkaran muzip bir çocuk edası da vardı. İşte bu alay eğer gibi şiir yazmak, şairin bu davranış, şiiri vezin doldurmaktan ibaret sanan ve gerçek şiir faaliyetinden haberi olmayan aruz ve hece soğıtalarında çileden çıkardı. Mizah dergilerinde Orhan'ı tefe aldılar. Ama ne oldu? Orhan Veli adında yeni bir şair türediğini duymayan kalmadı. Öyle sanıyorum ki Orhan'ın istediği biraz da buydu. Orhan'ın bu, yüküklük hareketinde yapılcılık tarafını da müdeleyen unsurlar Nurullah Ataç gibi bir şiir kurdunun gözünden kaçmadı. Ataç, vezin ve kafiyeye olduğu kadar şairaneye, süs'ü söze karşı da aman-sız bir savaş açan ve bir çırpıda söylenirmiş itibamı uyandıran bu üç beş mısralık şiirlerdeki taze-liği ve güzelliği makalelerinde anla-tanlara bitiremezken, şairimiz boğ durmuyor, kendi kendine öğrendiği Fransızcasıyla Fransız şiirini başlangıcından en son gelişmelerine kadar takip ediyor, kendi şiirine sağ-lam temeller bulmağa çalışıyor, kıvamına gelmiş bir şiir sarhoşluğu içinde, "sevdaya mı tutuldum, ne kadar güzel, kitabesi seğı mezar, güzel havalar, ilusion" gibi esaslı şiirlerini yazıyordu. Şiir dilini ko-nuştuğumuz dilden ayrı tutmayan Orhan Veli, halk deyimlerindeki gü-zelliği sezerek onlardan da fayda-lanmağı ihmal etmemiş, şiirini ilgi

ve dikaktile okumasını bilen herkesin tadacağı şiir sadeliğe yükselmiştir.

"Söz" şiiri bu yoldaki çalışmalarının belki de en başarılı örneklerinden biridir. Sevdiği muhalifeceyi ça-ğırın şairin toplum kurallarını hiçe sayışını bu kadar güzel söyleyen bir başka şiir bilmiyorum. Ya o "Cum-buzlu şiir"? Frenklerin l'eternel fémının dediği kadın milletini beğ minnacık mısraada anlatmak değıme şaire nasip olmaz. Orhan, tarzı ca-bi o'acak, böyle raccourci şiirleri-daha iyi kıvırıyordu. Orhan'ın bu kendi kendini buluşunda zaman'mız-da pek az şairde rastladığımız şiir zek'ası büyük bir rol oynamıştır. Orhan Veli, ün'ü Fransız şiir e'leştirmecisi Jean Cassou'nun "Şiir ne yapabilir demek insan oğlu ne yapabilir demeğe gelir" sözünü be-nimsemiş şairlerdendir.

Şiiri bir violon d'Ingres olarak ka-bul edemezdi; şiir söylemek için doğduğunu, yer yüzündeki işinin şiir söylemek olduğunu biliyor, şiir-den insanlığın âdeti sadetini bekli-yordu. Bu sebepledir ki Orhan, şiir-sundan bahsetmeli, burdan bahset-meli yolundaki maksatlı, kifayetsiz, sakat görülgere kavuk sallamayasak, insan oğlunun karşısına dikiliyor, onu ayagındaki nasırından gönlün-deki daha mükemmel bir insanlık hasretine kadar her tarafıye ku-caklamak istiyor, ona ait hiç bir meseleye yabancı ka'mıyor, konular arasında hiç bir hiérarchie kurma-dan hepsine eğıt muamele ederek onlarda görebildiği şiir unsurlarını yakalamaya çalışıyor, içinde ya-ra-dığı topluma ancak bu geltide hi-zmet edebileceği inancıyla, salata-dan, aşktan, soğır'ın karısından, baş ağı-rısından, göğesinden, harbe giden çocuktan, vesikalı yarınden, insan-lardan, hürriyetten, altındag mahal-lesinden, rakı şişesindeki balıktan, Erol'un kedisinden teneffüs eder gibi bir tabiiilik ve rahathlık bahaş edebiliyordu. Biraz - yukarıda sözünü ettiğim şiir zek'asının Orhan'a bu-ra-da da çok faydası dokunmuştur. Bu şiir zek'ası olmasaydı, Orhan da gü-nümüzün bir çok şairleri gibi toplu-mun dertlerinden bahsederken her hangi bir parti adına seğım propa-gandası yapan yazarın laf kalaba-lığına düşmekten kurtulamazdı. Fak-kat ve bereket versin Orhan, neden bahsederse etsin, şiir yazdığını, şair

olduğunu asla unutmuyor, dünyaya, insanlara ve insanlar arasındaki çarpışık münasebetlere ve bu münasebetlerden doğan kanlı bıçaklı kavgalara yani uyukularımızı kaçırın meselelere bir sosyolog, bir ekon-o-mist, bir terbiyeci, bir psikolog gö-züyle değıl, daha kavrayıcı, daha derinlere inmesini bilen bir gözle, bir şair gözüyle bakmak cesaretini elden bırakmıyordu. Varlık yayınıları arasında çıkan "bütün şiirleri" ni bu muhabbetli, suurlu, vicdanlı şair bakışına borçluyuz.

Evet, Orhan Veli, Ataç'ın dediği gibi, şiir alanını genişletenlerden bi-ridir. Bu yönü'dü şiirinin böyle ra-hat bir nefes almasında, âdeti dün-yesinin gerektirdiği bağımsızlığa ka-vuşmasında. Orhan Veli'nin hizmeti as'â unutulmayacaktır. Ne mutlu ona ki otuz altı yılını boçuna harca-madı, şairlik haysiyetine toz kon-durmadan yaradı, namuslu ve büyük bir iş gördü. Bize her biri türkçenin bir bayramı olan katıksız, pırıl pırıl şiir'ler bıraktı. Haklıdır, Urmelihi-sarındaki kabrinde, biz yaşayanlara haram olan rahat bir uyku uyuya-bilir.

Oktay Rifat'ın yazısının devamı

şiir bazen sadece bambaşka bir şiir, çoğu zaman da ileri şiir. Melih'le kahvede düşünürüz. Teri şiir, di-voruz, nasıl olur? Nasıl o'mahdır? Bu esrar'ın karar'astırd'kınıza ha-tır'lıyorum. O gün kullandığımız ke-limeyle söv'lyorum, ileri şiir, primi-tif o'mahdır diyoruz. Bize bu vasıf çok önemli görünüyor. Aşk şiiri ya-zılacak mı, yazılmıyacak mı?... Uzatm'yalım. Melih Belçika'ya gitti-ği zaman demek ki içimizde ileri şii-re doğru bir hamle yapmak özlemi var.

Yeni şiirlerimiz Varlık dergisin-de çıkardursun, yo'culuk sırası bu se-fer bende. Melih dönüyor, ben gidi-yorum. Nurullah Ataç bizi öven ya-zıları yazmağa başlamış. Orhan bana bu yazıları kesip gönderiyor. Güntün-b'inde Orhandan şiir do'u bir mekt-up al'yorum. Yarı s'ka, yarı ciddi, biz, divor, s'indi Türkiye'nin en meş-hur şairleri'yiz. İnanamıyorum doğ-rusu. Arkadan bir mektup daha. Bu yeni şiir çığırına bir ad takmayı dü-şün'yor biz'm'iler. Teklif edilen ad-lar arasında Nco. Romanisme - adı da var. Ben yazd'kımız şiirlere genel bir ad ta'mayı doğru mu'yorum. Frenklerin ö'be dedikleri şey, gine firence söyleyeyim, bana, statique, yasamayan birşey gibi görünüyor. Düşünce'leri'mi iki arkadaş'ıma yazı-yorum. Orhan Gar'b'in önsözünde bir iki satır'a bunlardan bahsedir.

Yıl gine 1937. Zaten ne olduysa o 1937 yılında oldu. Melih Belçika'dan dönmüş, ben daha - Fransa'ya gitmemişim. Bizim evde balkonda amcamın gelini, bize Manifeste du Surréalisme'ni satır satır okuyor, türkçeye çeviriyor. (1) Bizim Fran-sızcamız bu kitabı an'ayacak kadar kuvvetli değıl. Şiir olsa bir kelime-den dünya kadar mana çıkarırız ama bu kitap hem zorlu, hem de şiir de-ğıl. Yengem tercüme ediyor etme-sine ya yazarın ne demek istediğini pek kav'r'yamıyor. "Ötesini siz an-la'yiverin çocuklar" diyor. Bizse her cümlede uyuyoruz. Bu kitaptan Orhan'ın bir çok şeyler öğrendiği inkâr edilemez. Ama onun Surréalisme'le ilgisiz hemen hemen yok g'bidir. Belki bir şiir:

Elimi çok dallı bir ağaç gibi
Tutarım göğün yüzüne
Ve seyrederim bulutları
Bir deve gürlüt'iler içinde koşar
koşar koşarken
Güneş doğmadan evvel varmak
için

Ufka.

Bir de Varlıkta çıkan karşılıklı oynadığımız sürrealiste oyunlar. Gi-ne o sırada Ulus gazetesinde üçüml-zün imcasıyla çıkan bir anket cevabı-nu bu bakımdan gözden geçirmek faydalı olur.

Bu hatıraları Orhan'ın şiirini ay-dınlattır düşüncesiyle anladım. Orhan o zamanlar babasıyla beraber, yahudi mahallesinde köşe başında bir evin üst katında oturuyordu. Odalarını hayal meyal hatırlıyorum. Pencerenin önünde babasının karyo-lası. Duvar dibinde de Orhan'ın ki. B'r gömme do'apta şiir kitab'arı du-rurdu. Appolinaire, Eluard, Soupault Max Jacob, Radiguet v.s. Bun'arı uzun uzadıya okur muydu pek bi-lmiyorum. Ama içindeki yeni şiir is-tefi bu yeni Fransız şairlerinin yapı-tıkları şeylere o kadar uygundu ki kitabın kapakını açar açmaz şiir-le-rin biçiminden, satırların dizilişinden bile bir takım doğru sonuçlara var-dığını sanıyorum. Sonra kitapları bıraktı. Kendine kitap'ardan daha çok inandı. Şunu iddia edebilir'im ki Orhan'ın yaşadığı sırada Fransa'da bazı şairler Orhan'ın çektiği şiir çile-sine benzer bir ç'lenin içindeydiler. B'i benzerlik nereden ileri geliyordiyd' düşün'düm. Toplum'arımız ara-sında böyle bakımdan bir yakınlık mı var? Sanmam. Öyleyse? Öyleyse-mesele şu: Orhan'ın Türk toplumun-da içinden çıkacağı sınıf ta tanzimat-

tan beri batılılaşmak için çırpınır. Orhan'ın delikanlılığında - ise bu alanda büyük adımlar atılmıştır. Orhan eline kalemi aldığı zaman Baudelaire, Rimbaud, Verlaine gibi şairlerin şiir meselelerini Haşimden sonra Cahit Sıtkı, Muhip Eranas ve başkaları beş aşağı beş yukarı sa-nat piyasasına sürmüşlerdir. Biz ye-tiştirdiğimiz sırada Baudelaire, Rim-baud, Verlaine çok sevilen şairler-dir. Benim Çoban Çeşmesi'nden son-ra ilk okumağa, sökmeye çalıştığım şiir kitabı Les Fleurs du Mal dir dersem inanın. Frenk yazar'ları Fransa'daki modern'sme hareketinin Baudelaire'den türediğini söylerler. Bu çağ'arı, çığır'ları dahillerle izah etmek demek değıldir. Baudelaire'ni yazadığı toplum sonraki toplumun başlangıcı da olduğuna göre Baudelaire'nin şiirinde sonrasıyla ilgili bir takım tohumların, belirtelerin bu-lunması şaşılacak bir şey sayılmaz. Ne diyorduk? Fransızlar Modernis-me'i Baudelaire'den başlatırlar. Bau-delaire'nin dahi gömesi Rimbaud ise onlara göre hareketin asıl ge-lişme noktasıdır. Gide roman kahra-manları'nı içinde yakaladığı küçük tomurcukları geliştirerek ortaya çı-kardığını söyler. Yukarıda adlarını saydığımız firenk şairleri ise bu to-murcuklarla doludur. Yeni Fransız şairleri bu tomurcuklardan dallar budaklar çıkaradursunlar Orhan da burada aşağı yukarı aynı işi yaptı. Sonuc onun için birbirine benziy-e. Bu yüzden Orhan'ın şiirini Batılılaş-mak hareketine bağlamak doğru olur, sanıyorum.

Orhan sadece bu mu? Bu kadar-mı? Elbetteki değıl. Bizim için onun en önemli tarafı ileri şiire, yani halka çıkmak için harcadığı gayrettir. Gayret diyip de geçmeyin! Şiir in-sanın yemisiğdir. Yemisi bütün lez-zetleriyle değıştirmek için örice in-sanın kendi kendisini kafasıyla, duy-gularıyla, bütün iç yapısı'ya değış-tirmesi gerek. Yıllarca değış, eda araştırmaları içinde dönüp dolanmış bir şairin halkın beklediği, aradığı sözlü şiirine perçinlemek için ça-balaması hatta o ileri söz uğruna eski şiirinden, şairliğinden vaz geçerce-sine didinmesi ancak hayranlıkla seyredilecek bir olay'dır. Öyleya eski şiirinizi, şiir melekelerinizi inkâr edersiniz, yerine bir şey de koyamaz-sınız. Ya eski alışkanlıklarla savaş-mak! Hele bu alışkanlıklar insanın ta kendisi o'ursa... Ha'buki Orhan başka bir yazıda da söylediğim gi-bi bu kahramana gayreti gösterdikten sonra ileri şiirin eşğine vardı. Yani ilk şiirinden yeni şiire, yeni şiir-den de ileri şiire, asıl halk- şiirine geçti. Ne vav'k ki bu çağında uzun uzadıya şiir söyleyecek kadar vakit bulamadı. Sesi biraz kısık, hafiften ama içten geldiği gibi. Zaten lirik şairdi Orhan. Belki lirizmi ben baş-ka tür'ü anlıyorum. Bence lirik şiir yaşanmış şiirdir. O kadar sade, o kadar doğru. Orhan şiirlerinde hiç yalan söylemedi. Onun hayatını ya-zacaklar şiirlerini göz önünden ayrı-masınlar. Şiirinde ki sevinci de isti-rabı da hayatında arasınlar.

(1) Bu hatıranın tarihinde ya-nıms' o'ab'lırım. Belki Orhanla ya-l'n'z ikimizdik, Melih yoktu, Belçi-ka'daydı.

Melih Cevdet'in yazısının devamı

şiir'm b'sıldı. Ertesi sayı, bir önsöz-le, Orhan'ın dört şiiri çıktı. Bu önsözde Yaşar Nabi "edebiyatımıza ye-ni bir hava getiren şiir şair" den bah-sediordu. O günler bu yüzden, "Ne getirildiler? Hava," gibi nükteler sav-ruldu.

O yıl çok mesuttu. Lisedeki dur-gun, kendi âleminde yaşayan Orhan, artık şiire uzaktan bakmakla kal-mıyor, onu hayatına sokmuş tadin-ı çıkarıyordu. Ç'ynip kusanıyor, aşık oluyor, efendice gezip eğleni-yordu. Saadetini bağladığı şiir sa-natını bir kızı sever gibi seviyordu. Güzel bir şiir yazmak onda aşk ba-garısına benzer bir saadet duygusu yaratırdı. Yazdıklarının gerçekten güzel olduğuna inan'yor, şiir yaz-makta yaşamak gözünde b'rbirine karışıyor, bir oluyordu. Bardaktaki suyu içiyordu.

Ama bu çok sürmedi. İçin için "Şiirden gelen bu mu? Hepsi bu ka-dar mı?" der gibi bir hali vardı. Bir gün bana "musikiye bağlamak isti-yorum." demişti. Bunu söylerken, benim anladığım, şiirde yapılacak şeyi yaptım, gele'im musikiye, de-mek istiyordu. Yani musiki'de, şiirin ona veremediği daha dolgun bir saa-det bulacağını umuyordu. Sanatan, içkinin verdiğine benzer bir zevk, bir keyif beklemek... Zaten bu hal üçümlzde de vardı. Şiirden çok şey umuştu. İstedikimizi bulamamış-tık. Rahatsızlığımızı yok etmek için hem saadet anlayış'mızı, hem şiir anlayış'mızı değıştirmemiz gerekti-ğini sık sık konuşurduk. Orhan şiir-de kendi saadetini ararken, tersine, yaşadığı hayatın sıkıcılığını anla'y-ıverdi. Bu yüzden araştırması, ken-dine başka bir yön bulmak, halka,

insanlığa, halkın, insanlığın sözcüğü olmak saadetine doğru çevrildi. Da-ha doğrusu o artık şairliği kendine meslek edinmiye, bu alanı bir gö-rev alanı olarak seğıme karar ver-miştı. Bu mesleği, görevi, yüzün-den az çekmedi. Yaşasaydı daha da çekecekti.

Önce şiir dilindeki sahteliğten nefret etti. Bu nefret onu halk dil-i-ne, halk konuşmasına götürdü. Bu-nu sadece bir araç değışikliği, bir de-yiş değışikliği sananlar yanırlar. Çünkü halkça konuşmanın altından halk insanları çıkıyordu. Süleyman efendi'yi yazmakla, asıl şiir konula-rına samarı yapıyorlardı. Ama ö-taya bir de adam çıkıyordu: Basit bir adam. Bu adamın, şaire, kendi-ni merak ettireceği, onu kendi dert-lerine çekeceği daha e zamandan belli idi:

Öteki dünyada akşam vakitleri
Fabrikamızın paydos saatinde
Bizi evlerimize götüreceksin olan yo'
Böyle yokuş değılse eğer
Ölüm hiç de fena bir şey değıl

1938 de posta hanede menf'urdu. Hiç unutmam, çok güzel bir günde istifa etti.

Beni bu güzel havalar mahvetti şiirini yazdı.

Böyle havada istifa ettim Evkaftaki memuriyetimden diyordu. Buradaki evkaft sözü onun için, bütün hayatını daire ile ev arasında geçiren bundan başka bir hayat b'limiyen küçük memuru an-latmaya en elverişli kelime idi. Üs-telik Orhan da artık bir dertini, bir düşüncesini anlatmaya kalktı mı kendini, basit, halktan bir adam ye-rine koyup konuşmayı seviyordu. Çünkü yapmacıksız, tabii insanı on-larda buluyordu. Yalnız o kadar mı? Belki tenkid de ediyordu. Ama mu-habbetle.

Buraya gelmişken şunu da söy-liyeyim: Orhan şiirin kaynağının halk olduğunu yaman bir seğıle sez-miştı. Bu kaynak başlangıçta belki bir dil kavgası idi ama sonra sonra şiirinin tümünü sardı. O, halkı, işine yaradığı müddetçe, işine yarayan tarafları ile sevmekle kalmadı. Fa-kir fakura ile, boyacılarla, garson-larla, işçilerle gerçekten dostluk ederdı. Harben önce bir gün fakir bir işçi ile tanışmıştı: Montör Sa-bri. Sarhoştı, koltuğunda iki okka ekmeke vardı. Boyna evine geç kal-dıktan bahsediyor, ama bir türlü evinin yolunu tutamıyordu. Ertesi gün Orhan Montör Sabri şiirini yaz-dı:

Montör Sabri ile
Daima geceleyin
Ve daima sokakta
Ve daima sarhoş konuşuyoruz
O her seferinde
Eve geç kaldım diyor
Ve her seferinde
Kolunda iki okka ekmeke

Geçen yıl bir lokanta'da Orhan'ı gördüm. Yanında bir ayağı kesik bir adam vardı. Tatlı bir muhabbete dalmışlardı. Orhan beni görünce, "Montör Sabri'yi tanımadın mı?" dedi.

Şiirdeki sahte dilden nefrete, gün geçtikçe, hayattaki sahteliğten, kalleslikten nefret de eklenmeye bağ-ladı. O zaman Orhan şiirini, yalnız şiirini değıl, bütün kalemini doğru-luğun emrine vermiye koyuldu. Otuz yedi, otuz sekiz yıllarının Orhan'ı ar-tık çok geride ka'mıştı. Günden gü-ne listli başı fakirleşiyor ama işine, uğrasına olan saygısı artıyordu. Şiirle olduğu gibi yazısı ile de geril-iğin amansız düşmanı kesilmişti. Bir yandan:

Neler yapmadık şu vatan için
şiirini yazarken bir yandan da irtı-ca ile savaşan yazılar yazıyordu.

Yaprak'ı çıkarmıya karar ver-dikimiz geceli sevinci gözümün önünde. Yaprakın gerilikle savaşa-cağını düşün'yor, bu savaşın lüzu-muna inan'yordu.

Ölümünden bir hafta önce An-kara'ya gelmişti. Aşk resmi geçidi adı son şiirini okudu. "Aşk şiiri de-ğıl bu" dedim. "Değıl" dedi. Çünkü artık aşk, hava, bulut, su onun için yazı, şiir konusu olarak tek başları-na birer varlık o'maktan çıkmışlar-da. O bir iş görüyordu.

Orhan Veli için arkadaş-ları tarafından bir defaya mahsus olmak üzere çıkarıl-mıştır.

Yazı işlerini fiilen idare eden

sahibi :

Meziyet BÖLÜKBAŞI
Basıldığı yer: Güney Matbaası

1 - 2 - 1951

Fiyatı : 20 Kuruş